

Dosarul nr. 3ra-1382/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhaci, L. Pruteanu, M. Guzun)

ÎNCHEIERE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Pîslari împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării indemnizației pentru creșterea copilului,

împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 11 iulie 2017, Natalia Pîslari, reprezentată de avocatul Denis Ipatii, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova solicitând recunoașterea ca fiind ilegală sistarea plății indemnizației lunare pentru creșterea copilului xxxx până la vârsta de 3 ani, recunoașterea ca fiind ilegală notificarea nr. 6/515 din 13 iunie 2017, recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul nr. 6/P-1778 din 04 iulie 2017 a Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, obligarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova la plata indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului xxxxx începând cu 01 iunie 2017 până la împlinirea vârstei de 3 ani de către copil, în mărime de 30 % din venitul lunar realizat de către soțul Mihail Pîslari pe parcursul ultimelor 12 luni până la nașterea copilului.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 10 august 2013 s-a căsătorit cu Mihail Pîslari, iar la xxxxx s-a născut xxxxx.

Reclamanta a menționat că nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului, care este angajat în bază de contract la Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în cadrul căruia deține funcția de santinelă în cadrul Serviciului de Pază și Escortă al Penitenciarului nr. 8-Bender.

Reclamanta a indicat că la 03 februarie 2017 a depus două cereri către conducerea de la locul de muncă al soțului, prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației de maternitate și de creștere a copilului până la vârsta de 3 ani rezultând din salariul soțului său. Aceste cereri au fost acceptate, fiind dispusă plata

indemnizațiilor respective, însă la 21 iunie 2017 a recepționat notificarea nr. 6/515 din 13 iunie 2016 a șefului Penitenciarului nr. 8 Bender, Serghei Railean, prin care a fost informată că începând cu 01 iunie 2017 este sistată plata indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani de la locul de muncă al soțului. În acest sens, la 28 iunie 2017 a depus o cerere prealabilă către Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind ilegală sistarea plății indemnizației pentru creșterea copilului, anularea notificării nr. 6/515 din 13 iunie 2017, dispunerea plății indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului xxxx începând cu 01 iunie 2017 până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, în mărime de 30 % din venitul mediul lunar realizat de către soțul său pe parcursul ultimelor 12 luni până la nașterea copilului. Prin răspunsul nr. 6/P-1778 din 04 iulie 2017, Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova a respins cererea, invocând că reclamanta nu are dreptul de a beneficia de indemnizația respectivă.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Pîslari și s-a recunoscut ca fiind neîntemeiată notificarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 6/515 din 13 iunie 2017; s-a obligat Departamentul Instituțiilor Penitenciare să-i achite Nataliei Pîslari, începând cu data de 01 iunie 2017, indemnizația lunară pentru creșterea copilului xxxxx, în mărime de 30 % din venitul mediu lunar realizat de către soțul Mihail Pîslari, pe parcursul a 3 ani după nașterea copilului.

Prin decizia din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 13 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că art. 30 alin.(1)-(3) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036/17.12.1196 prevede că concediul de maternitate, inclusiv pentru soția colaboratorului sistemului penitenciar care se află la întreținerea acestuia, concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, concediul pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 10 ani și concediul pentru îngrijirea copilului în vârstă de până la 18 ani care suferă de maladie oncologică sau cu dizabilitate pentru afecțiuni intercurente se acordă conform dispozițiilor generale. Baza de calcul și quantumul indemnizațiilor acordate pentru perioada aflării în concediile prevăzute la alin.(1) se stabilesc în modul și condițiile prevăzute de Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, similar persoanelor asigurate. Indemnizațiile acordate pentru perioada aflării în concediile prevăzute la alin.(1) se plătesc la locul de serviciu al colaboratorului sistemului penitenciar din bugetul de stat.

Conform art. 31 alin. (1) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036/17.12.1196, colaboratorii sistemului penitenciar sunt cuprinși în asigurarea de stat de persoane prin efectul legii (obligatorie) din contul mijloacelor bugetului de stat, suma asigurată fiind egală cu suma drepturilor bănești pentru 10 ani în ultima funcție.

Astfel, prima instanță just a conchis că colaboratorii sistemului penitenciar sunt asigurați în sistemul public obligatoriu prin efectul legii. Prin urmare, Departamentul

Instituțiilor Penitenciare este obligat să-i achite reclamantei, care se află la întreținerea soțului, indemnizația pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani.

La 23 august 2018, Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Natalia Pîslari.

În motivarea recursului s-a invocat că au fost interpretate în mod eronat normele de drept material, instanța de apel a apreciat probele în mod arbitrar.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 15 mai 2018, iar Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs la 23 august 2018.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată participanților la data de 27 iunie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d.69), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Astfel, recursul declarat la 23 august 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor a Ministerului Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru